

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
ДЕПУТАТ ПАРЛАМЕНТА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

MD-2073, Кишинэу, пр. Штефана чел Маре, 105

11 05 2010

PP Nr. 8

Biroul Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind statutul municipiului Chișinău.

Anexă: 1. proiectul de lege;
2. notă informativă.

Deputat în Parlament

M. Ghimpu
Ion Hadârcă
Oleg Bodrug
Boris Bioru

Aparatul Parlamentului Republicii Moldova D.D.P. Nr. <u>1424</u> <u>11.05</u> 20 <u>10</u> Ora _____
--

LEGE
privind statutul municipiului Chișinău

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sfera de reglementare

(1) Prezenta lege dezvoltă dispoziția constituțională stabilită la art.110 alin.(3) și reglementează particularitățile specifice ale organizării și funcționării autorităților administrației publice locale din municipiul Chișinău.

(2) Administrația publică locală din municipiul Chișinău se organizează și funcționează în baza reglementărilor constituționale, Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, Legii privind administrația publică locală, Legii descentralizării administrative, prezentei legi și altor acte normative.

Articolul 2. Organizarea teritorială a municipiului.

(1) Municipiul Chișinău (în continuare - municipiu) este o unitate administrativ-teritorială de nivelul doi divizată în 5 sectoare: Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana și Rîșcani.

(2) Sectorul reprezintă unitatea teritorială a municipiului, fără personalitate juridică și autorități publice reprezentative, în care sunt concentrate serviciile publice descentralizate și deconcentrate care se realizează de diferite autorități publice în condițiile legii.

(3) Unitățile administrativ-teritoriale care fac parte din componența sectoarelor municipiului sunt stabilite de Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

(4) În conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, orașul Chișinău este capitala Republicii Moldova, cu statut de municipiu, dispunând de simbolică care se utilizează deopotrivă cu simbolică statului.

(5) Municipiul Chișinău este centrul politic, administrativ, cultural, spiritual, istoric, științific și educațional al Republicii Moldova în care își au reședința Parlamentul, șeful statului, Guvernul, Curtea Constituțională, Curtea Supremă de Justiție, organele centrale de specialitate ale administrației publice, misiunile diplomatice ale statelor străine și organizațiilor internaționale.

Articolul 3. Autoritățile administrației publice ale municipiului Chișinău

(1) Administrația publică a municipiului Chișinău se realizează de către Consiliul municipal ca autoritate reprezentativă și deliberativă și de primarul general al municipiului Chișinău ca autoritate reprezentativă și executivă de nivelul al doilea.

(2) În vederea realizării sarcinilor administrației publice locale în municipiul Chișinău, Consiliul municipal și primarul general exercită atribuții specifice autorităților publice locale de nivelul întâi.

(3) În sectoarele municipiului, primarul general este asisat de câte un pretor, care este reprezentant al acestuia în sectorul respectiv.

(4) În unitățile administrativ-teritoriale din componența sectoarelor municipiului, administrația publică locală este realizată de consiliile locale și primari aleși în condițiile Codului electoral.

Articolul 4. Autonomia și raporturile dintre autoritățile publice ale municipiului.

(1) Autoritățile administrației publice ale municipiului se bucură de autonomie locală consacrată de Constituție și legislația în vigoare.

(2) Raporturile dintre autoritățile administrației publice municipale și cele ale orașelor, satelor (comunelor) din componența sectoarelor municipiului se întemeiază pe principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării întru rezolvarea problemelor comune.

(3) Între autoritățile publice centrale și cele din municipiu, nu există raporturi de subordonare.

(4) Autoritățile administrației publice centrale nu sunt în drept să delege competențe autorităților administrației publice municipale fără a fi însoțite de alocări de resurse financiare necesare pentru a acoperi costul exercitării competenței delegate.

Capitolul II CONSILIUL MUNICIPAL

Articolul 5. Structura consiliului municipal.

(1) Consiliul municipal este constituit din 51 consilieri, aleși în baza pluralismului politic în condițiile stabilite de Codul electoral.

Articolul 6. Competențe ale consiliului municipal

(1) Componența, constituirea și funcționarea consiliului municipal sunt reglementate de Legea privind administrația publică locală privitor la consiliile locale.

(2) Pe lângă atribuțiile prevăzute de Legea privind administrația publică locală, consiliul municipal mai exercită următoarele funcții:

- a) alege din rândul consilierilor un președinte de ședință, pe întreaga durată a acesteia.
- b) alege, la propunerea primarului general, viceprimarii, în condițiile prezentei legi;
- c) desemnează reprezentantul său în instanța de judecată în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice;
- d) desemnează, pe bază de concurs desfășurat conform legislației în vigoare, secretarul consiliului municipal;

- e) decide, în condițiile legii, darea în administrare, concesiunea, darea în arendă ori locațiune a bunurilor domeniului public și privat ale municipiului, precum și a serviciilor publice de interes municipal;
- f) decide, în condițiile legii, înstrăinarea (privatizarea, vânzarea) bunurilor domeniului privat ale municipiului;
- g) decide privind efectuarea auditului intern, punerea în aplicare și modificarea, în limitele competenței, a cuantumului impozitelor și taxelor locale, acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar, operarea de modificări în bugetul municipal, în condițiile legii;
- h) decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și altor obiective din domeniul economic, social, comunal și de agrement de interes municipal;
- i) decide organizarea activității, în limitele competenței sale, a serviciilor publice de interes municipal din subordinea Administrației Publice a municipiului Chișinău, aprobă tarifele la serviciile cu plată prestate de acestea, cu excepția celor aprobate de Agenția Națională de Reglementare în Energetică;
- j) decide sau, după caz, propune înființarea, în condițiile legii, de instituții publice și întreprinderi de interes municipal, precum și participarea la fondarea societăților comerciale;
- k) decide înființarea, reorganizarea și lichidarea instituțiilor social-culturale de interes municipal și asigură buna lor funcționare, în limita alocațiilor prevăzute la bugetul respectiv;
- l) decide organizarea și desfășurarea de activități științifice, instructiv-educative, cultural-educative, sportive și de tineret, de interes municipal;
- m) decide, în condițiile legii, asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, inclusiv cooperarea transfrontalieră, pentru realizarea unor lucrări și servicii de interes public, promovarea și protejarea intereselor autorităților administrației publice locale, precum și colaborarea cu agenți economici și asociații obștești din țară și din străinătate, în scopul realizării unor acțiuni sau lucrări de interes comun;
- n) aprobă, la propunerea primarului general, organigrama și statele de personal ale primăriei municipiului, ale direcțiilor și ale altor subdiviziuni subordonate consiliului municipal, precum și suma totală a cheltuielilor necesare pentru asigurarea activității lor;
- o) aprobă regulamentul de funcționare a consiliului municipal;
- p) aprobă bugetul municipal; relațiile acestuia cu bugetele satelor (comunelor), orașelor din componența municipiului, inclusiv normativele defalcărilor de la impozite și taxe generale de stat și transferurile de la bugetul municipal către bugetele orașelor, satelor (comunelor), precum și contul de încheiere a exercițiului bugetar municipal, în condițiile Legii privind administrația publică locală și Legii privind finanțele publice locale;
- q) aprobă regulamente și instrucțiuni privind eliberarea autorizațiilor și licențelor pentru anumite genuri de activitate, conform legislației în vigoare;

stabilește volumul și domeniul de folosire a investițiilor capitale de la bugetul municipal

- r) aprobă taxe de locațiune a imobilelor de locuit din fondul locativ municipal, pentru deservirea blocului locativ și întreținerea rețelelor ingineresti interne, precum și pentru serviciile comunale, indiferent de apartenența departamentală și tipul de proprietate;
  - s) aprobă strategii, prognoze, planuri și programe de dezvoltare social-economică a municipiului, planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului, programe de refacere și protecție a mediului înconjurător, programe de utilizare a forței de muncă în teritoriu, monitorizează realizarea acestora;
  - t) aprobă, în condițiile Legii, norme specifice pentru structurile autonome și pentru instituțiile publice pe care le înființează;
  - u) ia măsuri de protecție socială conform legislației în vigoare;
  - v) aprobă simbolică municipiului;
  - w) colaborează cu consiliile orășenești și satești (comunale) din componența municipiului în vederea realizării serviciilor publice de interes municipal;
  - x) stabilește și modifică hotarele sectoarelor, fără a modifica hotarele unităților administrativ-teritoriale din municipiu;
  - y) audiază conducătorii întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor ce prestează servicii sau lucrări de interes municipal. Conducătorii respectivi, la primirea interpelării, sînt obligați să prezinte informațiile și datele cerute, cu excepția celor cu accesibilitate limitată;
- (2) În scopul soluționării în termen a necesităților curente a persoanelor fizice și juridice din teritoriul administrat, Consiliul municipal poate decide asupra delegării către primarul general a atribuțiilor ce-i revin potrivit aliniatului 1 lit. *e, f, u și y* al prezentului articol. Decizia în cauză se va adopta cu votul majorității consilierilor aleși.
- (3) Întru exercitarea atribuțiilor încredințate de consiliul municipal specificate în aliniatul 2 al prezentului articol, primarul general va crea un grup de lucru format din funcționari din cadrul aparatului primarului general și/sau a subdiviziunilor din subordinea administrației publice locale a municipiului Chișinău.

Articolul 7. Funcționarea consiliului municipal

Prevederile legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală referitoare la organizarea și funcționarea consiliilor locale, se aplică, în mod corespunzător, consiliului municipal cu completările și excepțiile stabilite de prezenta lege.

Articolul 8. Convocarea consiliului municipal

(1) Consiliul municipal se întrunește în ședințe ordinare o dată la 3 luni.

(2) Consiliul municipal se poate întruni în ședință extraordinară, cu ordinea de zi propusă, ori de câte ori este necesar, la inițiativa, primarului general sau a cel puțin o treime din numărul consilierilor aleși.

(3) Convocarea consiliului municipal se face, prin dispoziție a primarului, cu cel puțin 10 zile înaintea ședințelor ordinare și cu cel puțin 3 zile înaintea celor extraordinare. În temeiul dispoziției de convocare a ședinței, fiecărui consilier i se expediază o înștiințare în care se indică ordinea de zi, data, ora și locul desfășurării ședinței. Înștiințarea este semnată de secretarul consiliului municipal Chișinău.

(4) În cazul în care primarul general refuză convocarea ședinței extraordinare a consiliului, cerută de cel puțin o treime din numărul consilierilor aleși, aceștia sînt în drept să convoace ședința consiliului de sine stătător, în condițiile Legii privind administrația publică locală.

Articolul 9. Adoptarea deciziilor de către consiliul municipal

(1) În realizarea competențelor sale, consiliul municipal adoptă decizii cu votul majorității consilierilor prezenți, cu excepția cazurilor în care legea sau regulamentul consiliului cere un număr mai mare de voturi.

(2) Deciziile se semnează de președintele ședinței și se contrasemnează de secretarul consiliului.

(3) Consiliul dispune de sigiliu care este păstrat la secretarul consiliului.

Articolul 10. Dizolvarea consiliului municipal

(1) Consiliul municipal poate fi dizolvat înainte de expirarea termenului în circumstanțele și condițiile Legii nr. 436-XVI privind administrația publică locală

Articolul 11. Alegerea președintelui de ședință

(1) La începutul fiecărei ședințe, consiliul municipal alege din rîndul consilierilor prezenți un președinte de ședință, pe durata ședinței convocate.

(2) Președintele de ședință se alege cu votul majorității consilierilor prezenți la ședință.

Articolul 12. Atribuțiile președintelui de ședință

(1) Președintele de ședință are următoarele atribuții:

a) conduce lucrările consiliului pe întreaga durată a ședinței pentru care a fost ales;

b) asigură respectarea Regulamentului și menținerea ordinii în timpul ședințelor;

c) anunță rezultatul votării deciziilor adoptate;

d) semnează deciziile adoptate;

e) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de Regulamentul consiliului și/sau încredințate de consiliu.

(2) În timpul ședinței, Consiliul municipal poate decide, cu votul majorității consilierilor prezenți, desemnarea unui alt consilier în calitate de președinte al ședinței în cazurile în care președintele inițial ales:

- a) refuză, din diferite motive, prezidarea de mai departe a ședinței;
- b) se află în imposibilitate de a continua prezidarea ședinței;
- (3) În circumstanțele survenite la alineatul (2), președintele de ședință nou ales, va semna toate deciziile adoptate de consiliu înscrise pe ordinea de zi a ședinței respective.

Articolul 13. Secretarul consiliului municipal

(1) Funcția de secretar al consiliului municipal se ocupă prin concurs organizat în condițiile legii. Persoana numită, în funcția de secretar trebuie să fie licențiată a unei facultăți de drept sau de administrare publică.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică numai în cazul în care funcția de secretar este vacantă. Vacanța intervine în cazul demisionării, decesului, concedierii persoanei în temeiul și în modul stabilit de legislația muncii și de Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public.

(3) Secretarul consiliului se bucură de stabilitate în funcție și cade sub incidența Legii privind funcția publică și statutul funcționarului public.

(4) Eliberarea din funcție a secretarului se face, în temeiul legii, de către consiliul respectiv, la propunerea primarului general sau a unei treimi din numărul consilierilor aleși, prin decizie adoptată cu votul majorității consilierilor aleși.

(5) Pe durata unei lipse îndelungate pe motive întemeiate a secretarului, consiliul municipal poate împuternici un alt funcționar public din aparatul primarului general pentru a îndeplini toate atribuțiile secretarului sau doar unele din ele.

(6) Concediul anual al secretarului se acordă în temeiul dispoziției primarului general. Pe perioada concediului, primarul general desemnează un funcționar din cadrul aparatului său pentru exercitarea atribuțiilor de secretar.

Articolul 14. Atribuțiile secretarului consiliului

(1) Secretarul consiliului îndeplinește următoarele atribuții de bază:

- a) asigură înștiințarea convocării consiliului municipal;
- b) participă la ședințele consiliului;
- c) avizează proiectele de decizii ale consiliului și contrasemnează deciziile;
- d) asigură buna funcționare a consiliului municipal;
- e) asigură efectuarea lucrărilor de secretariat;
- f) pregătește materialele pe marginea problemelor supuse dezbaterii în consiliul municipal;
- g) comunică și remite, în termen de 5 zile, dacă legea nu prevede altfel, autorităților și persoanelor interesate actele emise de consiliul municipal;
- h) aduce la cunoștință publică deciziile consiliului municipal;
- i) primește și întreține corespondența;
- j) eliberează extrase sau copii de pe orice act din arhiva consiliului municipal, în afara celor care conțin informații secrete, potrivit legii;

- k) păstrează și aplică, după caz, sigiliul consiliului;
  - l) acordă ajutor consilierilor și comisiilor de specialitate ale consiliului municipal;
  - m) consultă secretarii consiliilor locale din teritoriul municipiului privind probleme ale organizării și funcționării consiliilor;
- (2) Secretarul îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege sau încredințate de către consiliul municipal și/sau de primarul general.

Capitolul III

PRIMARUL GENERAL ȘI VICEPRIMARII MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

Articolul 15. Rolul și statutul primarului general

(1) Primarul general este autoritatea reprezentativă a populației municipiului Chișinău și organul executiv al administrației publice locale, care în limitele competenței exercită conducerea operativă a necesităților publice din municipiu, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice municipale, conduce primăria.

(2) Primarul general reprezintă municipiul în calitate de persoană juridică în raporturi cu alte autorități publice, cu persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în justiție.

Articolul 16. Atribuțiile primarului general

(1) Pornind de la domeniile de activitate ale administrației publice locale de nivelul întâi, necesității sporirii eficienței structurilor autorităților publice municipale, primarul general exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază :

- a) coordonează activitatea autorităților executive ale administrației publice locale din municipiu în vederea realizării serviciilor publice de interes municipal;
- b) convoacă ședințele ordinare și extraordinare ale consiliului municipal;
- c) propune consiliului municipal pentru examinarea în ședințe ordinare și extraordinare unele chestiuni ce țin de administrarea publică a municipiului, care se includ în ordinea de zi cu prioritate;
- d) numește și eliberează din funcție pretorii, vicepretorii, secretarii preturilor din municipiu, aprobă candidatura la funcția de șef al poliției municipale și o înaintează Ministrului afacerilor interne spre numire; *municipale municipale*
- e) numește și eliberează din funcție șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale ce activează și sunt înregistrate pe teritoriul municipiului Chișinău, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională;
- f) poate delega viceprimarilor, preturilor, prin dispoziție, atribuții ce îi revin conform Legii;
- g) elaborarează și asigură controlul realizării Planului general de dezvoltare social-economică al municipiului;

- h) constituie și conduce activitatea anumitor grupuri de lucru și comisii pentru studierea și elucidarea anumitor cazuri și situații (probleme) de interes municipal;
- i) în calitate de președinte al comisiei pentru situații excepționale a municipiului, ia măsuri, împreună cu serviciile publice desconcentrate ale organelor centrale de specialitate, pentru prevenirea și diminuarea consecințelor calamităților naturale, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor, epifitotiilor și epizootiilor, mobilizează în acest scop, în caz de necesitate, populația, agenții economici și instituțiile publice din municipiu, acestea fiind obligate să execute măsurile trasate;
- j) asigură ocrotirea zonei istorice a municipiului, protecția monumentelor de istorie și cultură de interes municipal, contribuie la ocrotirea zonelor sanitare și de protecție, inclusiv a zonelor de protecție a bazinelor acvatice;
- k) desemnează persoanele juridice și fizice cu dreptul de proiectare, construcție și reconstrucție, reparare și amenajare, finanțate de la bugetul municipal, inclusiv din fondurile și mijloace speciale, autorizează studiile topografice, geodezice și geologice;
- l) dispune demolarea de imobile construite neautorizat, eliberează certificate de urbanism, autorizații de construcție și autorizații de desființare precum și de schimbare a destinației construcțiilor;
- m) coordonează lucrările de construcție capitală a obiectivelor municipale de menire social-culturală și comunală, a blocurilor locative, a instalațiilor ingineresti, a magistralelor de alimentare a municipiului cu apă potabilă și menajeră, cu gaze naturale, energie electrică și termică, de canalizare și telecomunicații;
- n) aprobă, în calitate de președinte al comisiei procesele verbale de recepție a construcțiilor situate pe teritoriul municipiului;
- o) dirijează activitatea instituțiilor finanțate de la bugetul municipal și supraveghează formarea bazei tehnico-materiale a acestora;
- p) conduce activitatea serviciilor publice municipale;
- q) verifică, din oficiu sau la cerere, dispozițiile emise de pretor cu dreptul de a le revoca pe motiv de ilegalitate sau inoportunitate;
- r) ia măsuri în vederea organizării și efectuării recensământului în municipiu;
- s) eliberează bonuri de repartiție din cadrul fondului locativ municipal și de Stat.
- t) asigură, în baza deciziilor consiliului municipal, construcția spațiului locativ municipal și a infrastructurii ingineresti;
- u) organizează ținerea evidenței locuințelor de stat și municipale din administrarea consiliului municipal, departamental, cooperatist și asociațiilor proprietarilor locuințelor privatizate, asigură finanțarea, exploatarea, reparația curentă și capitală a fondului de locuințe aflat în proprietatea și/sau gestiunea municipiului;
- v) semnează actele și acordurile încheiate în numele municipiului, inclusiv de colaborare și prietenie cu alte unități administrativ-teritoriale din țară și de peste hotare și, după caz, le propune spre aprobare consiliului municipal;

- w) propune decorarea locuitorilor municipiului pentru merite deosebite în activitate;
- x) asigură aducerea la cunoștință publică deciziile consiliului municipal și dispozițiile sale;
- y) exercită și alte atribuții conform legii și/sau încredințate de consiliul municipal.

Articolul 17. Viceprimarii municipiului Chișinău

(1) Numărul viceprimarilor se stabilește de consiliul municipal, la propunerea primarului general.

(2) Funcția de viceprimar se ocupă la propunerea primarului general, și se aprobă prin decizie a consiliului municipal adoptată cu votul majorității consilierilor aleși.

(3) Eliberarea din funcție a viceprimarului se face, la propunerea primarului general prin decizie a consiliului municipal, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși, în conformitate cu legea.

(4) La funcția de viceprimar poate candida orice persoană, inclusiv din rândul consilierilor municipali.

(5) Atribuțiile viceprimarilor sunt stabilite de către primarul general.

(6) În exercitarea atribuțiilor sale, viceprimarului i se pot aplica sancțiuni disciplinare în conformitate cu legislația, prin dispoziția primarului general.

Articolul 18. Primăria municipiului Chișinău

(1) Primăria municipiului este structura funcțională a primarului general care își desfășoară activitatea în baza unui regulament aprobat de primarul general.

(2) Viceprimarii și secretarul consiliului municipal fac parte din personalul primăriei și activează sub autoritatea primarului general.

Capitolul IV PRETORUL

Articolul 19. Pretorul

(1) Pretorul este funcționar public, desemnat și eliberat din funcție de către primarul general, cu consultarea consiliului municipal.

(2) Pretorul este reprezentant al primarului general în sector și în activitatea sa se călăuzește de legislația în vigoare, deciziile consiliului municipal, dispozițiile primarului general și de regulamentul preturii de sector, aprobat de primarul general.

(3) În activitatea sa pretorul este asistat de către vicepretori numiți și eliberați din funcție de către primarul general.

Articolul 20. Atribuțiile pretorului

(1) În teritoriul administrat pretorul exercită următoarele atribuții de bază:

- a) conduce activitatea preturii, exercită conducerea operativă a necesităților publice din sector, în limitele competenței;
- b) asigură executarea deciziilor consiliului municipal și dispozițiilor primarului general;
- c) asigură, în limitele competenței, funcționarea normală și interacțiunea serviciilor publice din sector;
- d) numește și eliberează din funcție, în conformitate cu legislația muncii și cea din domeniul serviciului public, personalul preturii, inclusiv șefii compartimentelor din cadrul preturii, cu excepția vicepretorului și a secretarului;
- e) propune primarului general întru înaintare consiliului municipal spre aprobare organigrama, statele de personal, schema de salarizare a personalului preturii și a subdiviziunilor instituite în sectoare, precum și regulamentul preturii, elaborat în baza regulamentului-tip;
- f) conduce și controlează activitatea personalului preturii, constituie grupuri de lucru și comisii pentru studierea anumitor cazuri și situații (probleme) la nivel de sector;
- g) stabilește atribuțiile vicepretorului, secretarului și personalului preturii, în condițiile legii și regulamentului preturii;
- h) prezintă primarului general rapoarte anuale privind starea economică și socială din sector; audiază conducătorii întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor ce prestează în sector servicii sau lucrări de interes municipal;
- i) participă la întocmirea proiectului bugetului municipal și a dării de seamă asupra executării bugetului în partea ce ține de sectorul administrat;
- j) coordonează activitățile ce țin de dezvoltarea social-economică în teritoriu în conformitate cu legislația, cu deciziile consiliului municipal și cu dispozițiile primarului general;
- k) elaborează și prezintă primarului general propuneri de dezvoltare economică și socială a sectorului, pentru a fi incluse în planurile curente și de perspectivă municipale, prezintă dări de seamă privind realizarea lor, avizează amplasarea pe teritoriul sectorului a obiectivelor de menire socio-culturală;
- l) asigură ordinea publică în sector prin intermediul colaboratorilor de poliție, care sunt obligați să reacționeze, în modul stabilit la solicitările pretorului; coordonează în condițiile legii, activitatea centrului de recrutare, încorporare și completare;
- m) sesizează organele de resort pentru luarea de măsuri în scopul înlăturării sau curmării încălcărilor legislației în vigoare, comise de persoane fizice sau juridice în teritoriul administrat;
- n) întreprinde măsuri, în condițiile legii, menite să asigure protecția mediului;
- o) exercită, în numele primarului general, funcțiile de tutelă și curatelă (instituirea tutele și curatele, plasarea copiilor în instituții de tip internat, înstrăinarea, închirierea, punerea în gaj a bunurilor copiilor orfani și rămași fără ocrotire părintească), supraveghează activitatea tutorelor și

- curatorilor din cadrul subdiviziunii pentru protecția drepturilor copilului, conduce comisia pentru minori, coordonează, în condițiile legii, activitatea de asistență socială;
- p) confirmă numirea și eliberarea din funcție a șefului poliției municipale din sector;
- q) coordonează activitatea poliției municipale din sector cu activitatea organelor de stat și obștești pentru prevenirea infracțiunilor, menținerea ordinii publice, ocrotirea drepturilor cetățenilor; audiază rapoartele șefului poliției municipale din sector și ale șefilor de post (de sector) și propune luarea de măsuri adecvate întru înlăturarea lacunelor existente în activitatea poliției municipale din sector;
- r) contribuie la exercitarea controlului legalității construcțiilor din sector, sesizează organele de control în construcții despre întreprinderea măsurilor de lichidare a încălcărilor de lege;
- s) asigură evidența organizării cooperativelor (asociații ale coproprietarilor în condominiu și asociații ale proprietarilor locuințelor privatizate, cooperative de construcție a garajelor, cooperative de construcție a locuințelor), inițiază și participă, după caz, la crearea asociațiilor coproprietarilor în condominiu în fondul locativ, precum și eliberează permisul de înregistrare a asociației de coproprietari în condominiu sau a asociației de proprietari ai locuințelor privatizate;
- t) coordonează repartizarea terenurilor pentru construirea și/sau amplasarea garajelor inclusiv temporare; apasarea parcărilor auto și controlează funcționarea lor; investește persoane fizice și juridice cu dreptul de a proiecta, construi și reconstrui imobile cu suprafața totală de până la 40 metri pătrați; aprobă hotărârile și confirmă procesele-verbale de ședințe ale organelor de conducere al cooperativelor de construcție a locuințelor, aprobă repartizarea locuințelor în cooperative de construcție a locuințelor; asigură evidența cetățenilor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai;
- u) asigură acțiunile necesare pentru buna desfășurare a proceselor electorale;
- v) semenază actele și contractele încheiate în numele preturii și sectorului ca parte componentă a teritoriului municipal;
- w) prezintă periodic primarului general al municipiului Chișinău rapoarte despre starea de lucruri și activitatea administrativă, economică și socială din sector.
- (2) Exerită și alte atribuții prevăzute de lege, de regulamentul preturii sau delegate de către primarul general al municipiului.

Articolul 21. Actele pretorului

- (1) În exercitarea atribuțiilor, pretorul emite dispoziții;
- (2) Dispozițiile pretorului pot fi anulate de primarul general, pe motiv de ilegalitate sau inoportunitate, cu invocarea motivelor respective.
- (3) Dispozițiile pretorului sînt supuse controlului administrativ și pot fi atacate, în modul stabilit de legea contenciosului administrativ, în instanța de

judecată de către persoanele care se consideră vătămate într-un drept al lor prin dispoziția respectivă.

Capitolul V PRETURA

Articolul 22. Pretura

(1) Pretura este structura funcțională a pretorului care își desfășoară activitatea în baza unui regulament aprobat de primarul general și are menirea de a asigura îndeplinirea atribuțiilor delegate pretorului de către primarul general;

(2) Pretura este persoana juridică condusă de pretor. Pretura dispune de sigiliu care este păstrat la secretarul preturii.

Articolul 23. Secretarul preturii

(1) Funcția de secretar al preturii este o funcție publică și se ocupă prin concurs organizat de primarul general. Secretarul preturii face parte din personalul preturii și îndeplinește următoarele atribuții:

- a) asigură buna funcționare a preturii;
- b) asigură efectuarea lucrărilor de secretariat;
- c) pregătește și elaborează proiectele de dispoziții ale pretorului;
- d) comunică și remite, în termen de 5 zile, dacă legea nu prevede altfel, autorităților și persoanelor interesate actele emise de pretor;
- e) asigură aducerea la cunoștință publică a dispozițiilor pretorului;
- f) primește, distribuie și sistematizează corespondența;
- g) eliberează extrase sau copii de pe actele preturii,;
- h) păstrează și aplică, după caz, sigiliul preturii;
- i) administrează sediul preturii și bunurile ei;

(2) În activitatea sa secretarul preturii mai exercită și alte atribuții stabilite de către pretor.

Capitolul VI SERVICIILE PUBLICE MUNICIPALE

Articolul 24. Organizarea serviciilor publice

(1) Consiliul municipal este în drept la propunerea primarului general, să organizeze servicii publice în teritoriul municipiului sau a sectorului în principalele domenii de activitate, potrivit specificului și necesităților locale, în condițiile legii și în limita mijloacelor financiare disponibile.

(2) Serviciile publice de interes municipal sînt responsabile în fața primarului general și a consiliului municipal de executarea atribuțiilor ce le revin.

(3) Consiliul municipal poate decide contractarea anumitor servicii publice de interes local de la persoane fizice și juridice de drept privat, în condițiile legii.

Articolul 25. Numirea și eliberarea din funcție a personalului serviciilor publice

(1) Conducătorii serviciilor, direcțiilor, întreprinderilor municipale din subordinea administrației publice locale sînt numiți și eliberați din funcție de către primarul general.

(2) Personalul serviciilor și direcțiilor, din subordinea administrației publice locale este angajat și eliberați din funcție de către conducătorii acestora, beneficiază de drepturi și exercită obligații conform Legii privind funcția publică și statutul funcționarului public, legislației muncii, contractelor individuale de muncă și/sau cele stabilite de conducător.

(3) Regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor publice municipale, competența, atribuțiile, structura și statele de personal se aprobă, în condițiile legii, de către consiliul municipal, la propunerea primarului general.

Capitolul VII

PATRIMONIUL ȘI FINANȚELE PUBLICE ALE MUNICIPIULUI

Articolul 26. Patrimoniul municipal

(1) Patrimoniul municipal constituie baza economică a municipiului și servește drept sursă de obținere a veniturilor și de satisfacere a necesităților social-economice ale populației.

(2) Constituie patrimoniul al municipiului ansamblul bunurilor mobile și imobile, precum și drepturile și obligațiile cu caracter patrimonial, care sunt de interes municipal și nu aparțin altor subiecte de drept, în condițiile legii.

(3) Patrimoniul municipiului se delimitează și se separă clar de patrimoniul statului, precum și de patrimoniul unităților administrativ-teritoriale din componența sa, în condițiile legii.

(4) Patrimoniul municipiului Chișinău și a unităților administrativ-teritoriale din componența municipiului se administrează în exclusivitate de către autoritățile publice respective (consiliul municipal, consiliile locale, primarul general și primarii comunelor, orașelor), în condițiile legii.

(5) Statutul juridic al patrimoniului municipal și competența autorităților publice municipale în administrarea lui se realizează în conformitate cu prezenta lege, Legea privind administrația publică locală, Legea privind descentralizarea administrativă și alte acte normative, în modul corespunzător.

Articolul 27. Resursele financiare și formarea bugetului municipal

(1) Resursele financiare publice ale municipiului se constituie din mijloace bugetare, inclusiv mijloace speciale și fonduri speciale, în conformitate cu prevederile legii.

(2) Bugetul municipiului Chișinău se divizează în bugetul municipal și bugetele satelor (comunelor), orașelor din componența sectoarelor municipiului.

(3) Bugetul municipiului Chișinău se formează și administrează în condițiile Legii privind administrația publică locală, Legii privind finanțele

publice locale, Legii privind descentralizarea administrativă și altor acte normative, în modul corespunzător.

Articolul 28. Controlul administrativ

(1) Exercițarea controlului administrativ al activității consiliului municipal, primarului general și a pretorului se efectuează conform Legii privind administrația publică locală.

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 29.

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.431-XIII din 19 aprilie 1995 privind statutul municipiului Chișinău (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.31-32, art.340), cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 30. Guvernul, în termen de 60 de zile, va aduce actele normative subordonate legii adoptate anterior în concordanță cu prevederile prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

(la proiectul de Lege privind statutul municipiului Chișinău)

Pe parcursul activității administrației publice a municipiului Chișinău, apar multe divergențe și neclarități în sfera reglementării acesteia de legislația în vigoare, fapt care duce la apariția litigiilor în instanțele de judecată. Activitatea administrației publice locale și în special al municipiului Chișinău este reglementată de Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală în comun cu Legea nr. 431 din 19.04.1995 privind statutul municipiului Chișinău. Luînd în considerație că Legea nr. 431 din 1995 este adoptată în perioada vechiului sistem de reglementare, aceasta intră în contradicție cu legislația contemporană, fapt care duce la interpretări eronate de către instanțele judecătorești și împiedică stabilirea ordinii și corectitudinii în sistemul administrativ al municipiului Chișinău.

Vrem să atragem atenția că într-un stat de drept bazat pe principii fundamentale reglementate de Constituție, pentru aplicarea uniformă a actelor legislative în vigoare, este necesar de aplicat principiul echilibrului între reglementările concurente. Obligativitatea aplicării acestui principiu este reglementat și de Legea nr. 780 din 27.12.2001 cu privire la actele legislative, în care art. 4 al. (2) indică că *„Actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației”*. Din practica de examinare a litigiilor privind activitatea administrației publice a municipiului Chișinău, se observă neconcordanța Legii privind statutul municipiului Chișinău cu Legea privind administrația publică locală. Dat fiind faptul, că aceste două acte legislative au destinația de a reglementa în comun, o sferă de activitate, și Legea privind statutul municipiului Chișinău fiind o lege specială menită să dezvolte reglementările Legii administrației publice locale, aceasta avînd caracter general de reglementare, este necesar ca prima să deroge de la prevederile generale a celei din urmă. Această obligativitate se impune prin art. 6 al. (3) din Legea privind actele legislative, unde se indică *„Actul legislativ special cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor categorii de raporturi sociale sau subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală”*.

În această ordine, pentru îndeplinirea funcției de obiectivitate și oportunitate a reglementării cadrului legislativ special, este necesar adoptarea Legii noi privind statutul municipiului Chișinău care să deroge de la prevederile Legii administrației publice locale, aplicabile categoriilor de raporturi sociale comune.

Capitolul I din proiectul prezentat cuprinde dispoziții generale privind sfera de reglementare a legii, organizarea teritorială a municipiului Chișinău, autoritățile administrației publice din municipiu, precum și raporturile dintre autoritățile publice ale municipiului Chișinău.

Capitolul II, vine să reglementeze dispoziții privind structura și competența consiliului municipal Chișinău ca autoritate deliberativă a administrației publice locale. La fel, normele cuprinse în acest capitol au menirea de a stabili modul de funcționare a consiliului municipal, de numire și eliberare din funcție a secretarului consiliului și atribuțiile lui.

Capitolul III, intitulat Primarul general și viceprimarii municipiului Chișinău, are ca sarcină determinarea rolului funcției de primar general în administrația publică locală a municipiului. În articolul 16 sunt prevăzute un șir de atribuții delegate primarului general ca autoritate executivă, menite să asigure o funcționare eficientă și rapidă a treburilor curente a municipiului. La fel sunt prevăzute condițiile de numire și eliberare din funcție a viceprimarilor municipiului Chișinău.

Capitolul IV din proiectul de lege are ca sarcină definirea noțiunii de pretor de sector: statutul, atribuțiile de bază și actele emise de acesta.

La capitolul V, se propun prevederi ce țin de activitatea preturii de sector, ca structură funcțională a pretorului și a secretarului preturii care are ca sarcină de bază asigurarea bunei funcționări a preturii de sector.

Capitolul VI, "Serviciile publice municipale", conține norme ce prevăd administrarea serviciilor publice municipale, al căror fondator este administrația publică locală.

Capitolul VII, este dedicat în întregime patrimoniului și finanțelor publice ale municipiului Chișinău. Are ca scop reglementarea juridică ce ține de formarea și administrarea acestuia. Totodată, se conțin norme care prevăd modul de formare și gestionare a bugetului municipal.

Capitolul VIII, dispoziții finale și tranzitorii.

Impunerea proiectului de lege menționat, nu necesită alocarea de resurse financiare dar va permite evitarea multiplelor adresări ale locuitorilor municipiului Chișinău în instanțele de judecată.

Deputat în Parlament:

